Savukosken kunnan talouden ja palveluiden tasapainottamissuunnitelma 2025–2026

1. Lähtökohdat

Savukosken kunnan taloudellinen tilanne on viime vuosina heikentynyt.
Vuoden 2024 tilinpäätös osoitti 416 000 euron alijäämää, ja kuluvan vuoden (2025) talousarvion toteutumaennuste kuukausikertymillä arvioituna on noin 494 000 euroa alijäämäinen. Vuoden 2026 alustavat laskelmat ovat osoittaneet n. 680 000 euron alijäämää ilman toimenpiteitä.

Kunnan taseessa oli vuoden 2024 tilinpäätöksessä aiemmilta vuosilta kertynyttä ylijäämää **2 218 000 euroa**. Kunnan tavoitteena on, että kunnan tilinpäätös on ylijäämäinen vuonna 2026, ja että tasapainoinen talous mahdollistaa varautumisen tuleviin valtionosuusuudistuksen vaikutuksiin (ennakoitu heikennys tuloslaskelmaan on noin 175 000 euroa).

2. Yhteistoimintamenettely

Kunnassa käytiin yhteistoimintalain mukaiset neuvottelut ajalla **8.9.–13.10.2025**. Neuvotteluissa käsiteltiin yhteistyölainsäädännön edellyttämät asiat, ja niiden aikana neuvoteltiin toimenpiteistä, joilla kunnan talous ja palvelut saadaan tasapainoon. Neuvotteluissa ei saavutettu yhteisiä tuloksia.

Painopiste toimenpiteissä on **määräaikaisten tehtävien uudelleen täyttämättä jättämisessä** ja palveluiden säilyttäminen mahdollisimman laajana. Vakinaisen henkilöstön vähentämisiä on pyritty välttämään ja niiden osuus suunnitelmassa on suhteellisen pieni. Suunnitelma ei sisällä irtisanomisia tai lomautuksia.

---

3. Tasapainottamistoimenpiteet

Sivistystoimi – yhteensä 386 500 €

Määrärahojen leikkaukset ja säästöt:

- Sivistystoimiston määrärahat (-8 400 €)
- Päivähoidon määrärahat (-4 500 €)
- Päivähoidon ruokailu (-22 500 €)
- Aamu- ja iltapäivätoiminnan määrärahat (-1 200 €)
- Koulun kerhotoiminnan määrärahat (-2 600 €)
- Esiopetuksen määrärahat (-3 100 €)
- Perusopetuksen määrärahat (-21 800 €)

- Lukio-opetuksen määrärahat (-14 900 €)
- Kirjaston ICT-palvelut (-2 000 €)
- Musiikkiopiston määrärahat (-1 700 €)
- Nuorisopalveluiden määrärahat (-13 100 €)
- Etsivän nuorisotyön määrärahat (-2 000 €)
- Harrastustoiminnan määrärahat (-4 800 €)
- Liikuntapalveluiden määrärahat (-1 300 €)
- Kulttuuripalveluiden määrärahat (-7 600 €)
- Museopalveluiden määrärahat (-2 600 €)
- Kirjastosopimuksen aukaiseminen (-10 000 €)
- Lukion opintojaksoille oppilasmäärärajat (-20 000 €)
- Yläkoulun taide- ja taitoaineet yhteen (-1 500 €)
- Valinnaisaineiden oppilasmäärärajan nosto (-3 000 €)
- Varhaiskasvatuksen ilta- ja viikonloppulisät vapaina (vapaaehtoinen) (-3 000 €)
- Varhaiskasvatuksen palkattomat työpäivät (vapaaehtoinen) (-1 000 €)
- Lomarahat vapaiksi (vapaaehtoinen) (-6 000 €)

Vaikutukset henkilöstöön:

- 9 määräaikaisuutta päättyy eri laajuuksin (- 210 800 €)

Tuottojen kasvattaminen:

- Aamu- ja iltapäivätoiminnan maksujen korotus (+1 000 €)
- Sponsoriraha (+1 800 €)
- Kouluruoan ateriahinnan nosto (+1 300 €)
- Harrastustoiminnan avustukset (+4 000 €)
- Liikuntapalveluiden tuottojen kasvu (+2 000 €)
- Liikuntapalveluiden avustukset (+2 000 €)
- Museoavustukset (+3 000 €)
- Tuottojen hankkiminen (pitopalvelu koulun keittiöltä, majoitustoiminta Kuivalihamarkkinoiden aikana) (+2 000 €)
- Sakkomaksujen periminen varhaiskasvatuksessa

Tekninen toimi – yhteensä 260 000 €

- Kirjaston siirto ja mahdollinen itsepalvelukirjasto (-15 000 €)
- Liikuntasali kylmäksi (-65 000 €)
- Sau-Sarvi 3 myynti tai peruskorjausvaihtoehto (-20 000 €)
- Varallaolosta luopuminen (-20 000 €)
- Kylätalosta luopuminen (-25 000 €)
- Remonttikulujen vähentäminen (-10 000 €)
- Vesitaksat (+35 000 €)

Vaikutukset henkilöstöön:

- 4 määräaikaista tehtävää eri laajuuksin päättyy (-70 000€)

Hallinto – yhteensä 263 000 €

- Kemihaaran kutsuliikenteestä luopuminen (-4 000 €)
- Järjestöavustusten puolittaminen (-10 000 €)
- Ohjelmistolisenssien ja liittymien tarkastus
- Kunnan henkilöautosta luopuminen
- Taloushallinnon ulkoisen ja sisäisen työnjaon uudelleenjärjestely
- Pienkulujen karsinta (lehtitilaukset, monitoimilaitteet, postimaksukone, Eduhouse, edustuskulut)
- Luopuminen kunnan omasta työllistämistoiminnasta
- Luopuminen omasta ICT-tuesta, Lapit-sopimuksen laajentaminen
- Kulttuuri- ja museotoimen, hyvinvointitehtävien, hankehallinnon ja elinkeinotoimen uudelleen järjestely

Vaikutukset henkilöstöön:

- 7 määräaikaista, 2,5 vakinaista (mahdollinen eläköityminen, täyttämättä jättäminen, osa-aikaistus) (249 000 €)

Muut henkilöstöön kohdistuvat toimet

- Etätyön rajaaminen poikkeustapauksiin
- Viikkoliikuntatuntien poistaminen
- Saldovapaakäytännön jatkaminen
- Lomarahan vaihtomahdollisuus vapaiksi

---

4. Yhteenveto ja vaikutukset

Kokonaisuudessaan toimenpiteiden yhteisvaikutus on arviolta:
Sivistystoimi: 386 500 €
Tekninen toimi: 260 000 €
Hallinto: 263 000 €
Yhteensä: noin 909 500 €

Määräaikaisten tehtävien uudelleen täyttämättä jättämisten, avoinna olevan tehtävän täyttämättä jättämisen, sekä osa-aikaistuksen osuus suunnitelmassa on noin 459 800 € ja muiden tasapainottamistoimien noin 449 700 €. Toimenpiteiden myötä Savukosken kunnan talous saadaan **vuonna 2026 ylijäämäiseksi**. Kunnan vuositulos voidaan arvioida vasta, kun tarvittavat päätökset on tehty ja toimenpiteet viety talousarvioon. Mikäli toimenpiteet toteutettaisiin siten, että ne tulisivat voimaan heti vuoden 2026 alusta, Savukosken talous olisi **noin 250 000 euroa ylijäämäinen.** Tämä ei kuitenkaan ole mahdollista, sillä toimenpiteet jaksottuvat eri tavoin vuoden 2026 aikana. Vuoden 2027 alusta kaikki toimenpiteet on saatu käyttöön, jolla varaudutaan **valtionosuusuudistuksen** negatiivisiin vaikutuksiin 2027 (arviolta 175 000 €).